

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobců: **a) R. M., b) P. B.**, oba zastoupeni advokátkou Mgr. Markétou Španihelovou, se sídlem Komenského 2466/15a, Jablonec nad Nisou, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce a) proti výrokům I. a III. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56, **se zamítá.**
- II.** Kasační stížnost žalobce a) proti výroku II. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56, **se odmítá.**
- III.** Kasační stížnost žalobce b) proti výrokům II. a III. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56, **se zamítá.**
- IV.** Kasační stížnost žalobce b) proti výroku I. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56, **se odmítá.**
- V.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti žalobce a) proti výrokům I. a II. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56 a kasační stížnosti žalobce b) proti výrokům II. a III. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56, **nepřiznává.**
- VI.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žalobce a) proti výroku I. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56 a o kasační stížnosti žalobce b) proti výroku II. rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 18. 12. 2015, č. j. 60 A 10/2015 – 56.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Magistrát města Jablonec, odbor správní, oddělení přestupků (dále též „magistrát“) rozhodnutím ze dne 16. 3. 2015, č. j. 22886/2015, uznal žalobce a) a žalobce b) vinnými ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen zákon o přestupcích). Uvedeného přestupku se měli žalobci dopustit tím, že dne 31. 10. 2014 ve 2.10 hod v ul. Rýnovická v obci Jablonec nad Nisou rušili noční klid. Žalobce a) navíc nereagoval na výzvy zakročujících policistů k prokázání totožnosti, tedy neuposlechl výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, a byl proto shora uvedeným rozhodnutím magistrátu shledán vinným rovněž z přestupku proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Žalobci a) byla za uvedené přestupky uložena pokuta ve výši 1000 Kč a žalobci b) ve výši 500 Kč; každému byla současně uložena povinnost nahradit náklady řízení. Označeným rozhodnutím magistrát současně zastavil řízení vedené proti oběma žalobcům ohledně možného spáchání přestupku v dopravě, neboť spáchání skutku nebylo žalobcům prokázáno.

Proti výrokům rozhodnutí magistrátu, jimiž byli shledáni vinnými z přestupků proti veřejnému pořádku a výrokům o uložení pokuty a povinnosti nahradit náklady, podali žalobci odvolání, které žalovaný zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

Rozhodnutí žalovaného napadli žalobci správní žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“). Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem ve výroku I. zamítl žalobu žalobce a), výrokem II. zamítl žalobu žalobce b) a výrokem III. nepřiznal účastníkům právo na náhradu nákladů řízení.

Pokud jde o přestupek spočívající v rušení nočního klidu, bylo podle krajského soudu protiprávní jednání žalobců dostatečně prokázáno svědeckými výpověďmi zasahujících policistů nrap. D. K. a nrap. A. Č. Vzhledem k tomu, že skutkový děj popisovali zasahující policisté odlišně od žalobců, hodnotil krajský soud objektivitu svědeckých výpovědí a uzavřel, že se výpovědi policistů v podstatných rysech nerozcházel, a shledal je věrohodnými.

Krajský soud dále nepřisvědčil argumentaci žalobců, kteří namítali nenaplnění materiální stránky přestupku a vytýkali žalovanému, že se touto otázkou dostatečně nezabýval. Krajský soud konstatoval, že sama skutečnost, že policisté proti žalobcům nezasáhli okamžitě, neznamená, že nedošlo k naplnění materiálního znaku přestupku, a nepřisvědčil ani další námitce, že v danou chvíli žalobci nikoho reálně nerušili, neboť na ulici se nenacházely žádné osoby a neprojízďela žádná vozidla. Intenzita projevu žalobců byla podle krajského soudu prokázána výpověďmi zasahujících policistů a narušení veřejného pořádku nemusí být nutně spojeno se stížnostmi „rušených“ osob. Krajský soud konstatoval, že žalovaný posuzoval naplnění skutkové podstaty přestupku včetně jeho materiální stránky, když vyhodnotil jednání žalobců jako škodlivé a rušící noční klid hlukem v oblasti rodinných a panelových domů.

Pokud jde o přestupek žalobce a) proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, odkázal krajský soud na judikaturu krajských soudů a Nejvyššího správního soudu řešící oprávnění policisty vyzvat fyzickou osobu k prokázání totožnosti. V posuzovaném případě nasvědčovaly zjištěné okolnosti tomu, že žalobcem a) byl spáchán přestupek a policista byl oprávněn jej vyzvat k prokázání totožnosti. Podle obsahu spisového materiálu měl soud

pokračování

za prokázané, že policista postupoval v souladu se zákonem, a nikoliv svévolně, nepřiměřeně a neadekvátně situaci; za tohoto stavu byl žalobce a) povinen výzvy uposlechnout, a pokud tak neučinil, dopustil se přestupku. Zároveň krajský soud konstatoval, že oprávněnost výzvy k prokázání totožnosti nelze vyžadovat odkazem na probíhající bezpečnostní akci a v tomto směru korigoval argumentaci žalovaného i správního orgánu prvního stupně.

Krajský soud neshledal porušení procesních práv stěžovatelů a námitku proti postupu správního orgánu, který nevyhověl žádosti o odročení ústního jednání, shledal nedůvodnou.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci a) a b) [dále jen „stěžovatel a)“ a „stěžovatel b)“] v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřeli o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. Mají za to, že rozsudek krajského soudu je nezákonný z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem a dále napadají celé řízení pro vadu spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech.

Stěžovatelé namítli nevěrohodnost výpovědí svědků K. a Č. Uvedli, že poté, co byl stěžovatel a) eskortován na OOP v Jablonci nad Nisou, odebrali mu policisté veškeré věci, a ty bez jakéhokoliv soupisu odnesli. Nedošlo k přepočítání peněz, které měl stěžovatel a) u sebe, jednalo se přitom o hotovost ve výši 40 000 Kč. Při následném přepočítání hotovosti policistou stěžovatel a) zjistil, že v peněžence chybí 19 000 Kč. Stěžovatel a) proto podal podnět „*ke prošetření ke orgánům činným v trestním řízení, kdy se domníval, že zde existuje důvodné podezření, že neznámý pachatel svým jednáním spáchal přečin krádeže dle § 205 odst. 1 trestního zákoníku, kterým byl stěžovatel R. M. poškozen.*“ S ohledem na skutečnost, že zakročujícími policisty byli rovněž policisté K. a Č., zpochybnili stěžovatelé nestrannost jejich svědeckých výpovědí, neboť není splněn předpoklad, že jako svědci nemají žádný zájem na způsobu vyřízení věci. K uvedenému stěžovatelé odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 83/2010 – 63, ze dne 17. 6. 2011 a dodali, že ačkoliv na uvedené skutečnosti „*upozorňovali stěžovatelé již v rámci přestupkového řízení, odmítli se tímto jak prvoinstanční orgán, tak též odvolací orgán a soud, jakkoliv zabývat.*“

Stejně jako v žalobě, i v kasační stížnosti stěžovatelé poukázali na rozpory ve výpovědích svědků nrap. K. a nrap. Č. Za chybný považují stěžovatelé závěr krajského soudu, že oba svědci ohledně oken v autě sdělili, že byla zavřená, neboť svědek K. uvedl, že okénka byla zavřená, a svědkyně Č. nevěděla, zda byla otevřená či zavřená. Stěžovatelé nesouhlasí rovněž se skutkovým zjištěním krajského soudu, že se „*stěžovatelé motali po ulici*“, což nebylo podle stěžovatelů v průběhu řízení prokázáno, stěžovatelé trvají na tom, že přecházeli silnici kolmo po přechodu pro chodce.

Dále stěžovatelé namítli nedostatek závažnosti jejich jednání. K tomu předestřeli stejné argumenty jako v řízení před krajským soudem. Zopakovali, že pokud by bylo jejich jednání natolik závažné, „*nepochybně by u nich policisté K. a Č. zastavili ihned a nedošlo by k tomu, že by stěžovatele minuli a až následně se rozhodli danou situaci řešit, otočili své služební vozidlo a ke stěžovatelům se vrátili.*“ Dále namítli, že pokud by pokřikovali nahlas, museli by být svědci schopni rušení nočního klidu detailněji popsat. Obdobně jako v žalobě argumentují tím, že „*nikoho reálně nerušili, kdy na ulici nešly žádné osoby, a nejela žádná vozidla. Na žalobce nevolaly žádné osoby ze sousedních domů, že by byly údajným křikem žalobců rušeny, ani nebylo takovéto hlášení učiněno na policii.*“

Stěžovatelé namítli, že soud nedostatečně a nesprávně vyhodnotil naplnění materiální stránky přestupku dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích, neboť jejich jednání nebylo způsobilé porušit nebo ohrozit občanské soužití a veřejný pořádek a nelze ho posuzovat jako přestupek. V projednávané věci jsou dány zásadní pochybnosti ohledně tvrzené intenzity rušení nočního klidu, a bylo proto namístě aplikovat zásadu „*v pochybnostech ve prospěch obviněného*“. V této souvislosti stěžovatelé poukázali na svou dosavadní bezúhonnost.

Pokud jde o neuposlechnutí výzvy úřední osoby, kterého se měl dopustit stěžovatel a), namítli stěžovatelé, že se nedopustili žádného protiprávního jednání, proto nebyli policisté oprávněni ani k výzvě k prokázání jejich totožnosti dle § 63 odst. 2 zákona o policii. Jednání stěžovatele a) pak nemůže být kvalifikováno jako přestupek podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Stěžovatelé tvrdí, že nebyli ze strany policisty K. poučeni o důvodu zjišťování totožnosti. Z videozáznamu a ze svědeckých výpovědí svědků K. a Č. podle stěžovatelů vyplývá, že „*jediné, co policisté stěžovateli R. M. sdělili, bylo porušení veřejného pořádku*“, toto vysvětlení považuje stěžovatel a) za velice neurčité, dle jeho názoru měli policisté důvod k prokázání totožnosti specifikován tak, že se „*jednalo o rušení nočního klidu hlasitým křikem stěžovatelů*“.

Podle stěžovatelů není možné akceptovat názor, že je vždy dána povinnost podrobit se pokynu úřední osoby. K tomu stěžovatelé odkázali na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1849/08. Stěžovatel a) namítl, že v daném případě překročil policista K. pravomoc danou mu zákonem, způsob zjišťování osobních údajů nebyl přiměřený účelu zjišťování totožnosti a nebyly dány podmínky pro oprávnění policisty K. vyzvat stěžovatele a) k prokázání totožnosti. Jednání stěžovatele a) proto nemůže být posouzeno jako neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.

Jediným důvodem, proč stěžovatel a) neuposlechl výzvy k legitimaci bylo, že chtěl vědět, pro jaký konkrétní přestupek a pro jaké konkrétní jednání má být legitimován. Z videozáznamu vyplývá, že tohoto sdělení nebyl policista K. ani žádný jiný policista schopen. Ze strany policie došlo k porušení § 11 zákona o policii. Skutečnost, že probíhala bezpečnostní akce zaměřená na krádež vozidel, při které docházelo ke zvýšené kontrole osob, nemůže jít k tíži stěžovatelů.

Stěžovatelé dále namítli porušení procesních práv a práva na obhajobu a v rámci této námítky zopakovali své argumenty vyjádřené v řízení před správními orgány a před krajským soudem.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti omezil na stručné a obecné konstatování, že kasační stížnost považuje za nedůvodnou a napadený rozsudek za správný a souladný se zákonem; odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a vyjádření k žalobě a navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta. Jelikož vyjádření žalovaného nepřineslo žádné nové skutečnosti ani argumenty, nezasílal je Nejvyšší správní soud na vědomí stěžovatelům k případné replice.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek z důvodů a v rozsahu uplatněném stěžovateli (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Jádrem sporu je posouzení otázky, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatelé zpochybňují důkazní hodnotu a objektivitu výpovědí svědků – policistů K. a Č. Krajskému soudu vytýkají, že se vůbec nezabýval skutečností,

pokračování

že stěžovatel a) podal v souvislosti s jednáním zasahujících policistů podnět k prošetření podezření, že mu poté, co byl eskortován na OOP v Jablonci nad Nisou, byla neznámým pachatelem odcizena částka 19 000 Kč. Vzhledem k tomu, že zakročujícími policisty byli i policisté K. a Č., jsou podle stěžovatelů dány pochybnosti o jejich nestrannosti.

Uvedená námitka stěžovatelů je uplatňována v rozporu s § 104 odst. 4 s. ř. s. Z obsahu žaloby vyplývá, že v ní stěžovatelé výše uvedený argument nevznesli a za této situace se krajský soud touto námitkou právem nezabýval a ani se jí zabývat nemohl. Podle § 75 odst. 2 s. ř. s. totiž mohl krajský soud přezkoumat napadené rozhodnutí jen v mezích žalobních bodů. Jestliže tuto námitku pak stěžovatelé vznesli poprvé až v kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu, a nikoliv v žalobě, je taková námitka nepřijatelná. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. totiž není kasační stížnost přípustná, opírá-li se mimo jiné o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine tedy brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před krajským soudem. Stěžovatelé uvedli, že zmíněnou námitku vznesli před prvostupňovým i odvolacím správním orgánem, není tedy sporu o tom, že stěžovatelům nic nebránilo, aby pochybnosti o nestrannosti policistů v souvislosti s podaným podnětem, uplatněné v kasační stížnosti, vznesli rovněž v žalobě a potom by se jimi musel zabývat i krajský soud. Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatelé tvrzení o podání „*podnětu pro prošetření přečinu*“ nadto nijak nedoložili. Stěžovatelé pouze bez dalšího dovozují, že policisté K. a Č. mohli vypovídat v přestupkovém řízení nepravdivě a k nepravdivé výpovědi mohli být motivováni skutečností, že stěžovatel a) podal podnět k prošetření podezření krádeže peněz na služebně, kde zakročujícími policisty byli rovněž tyto dva policisté.

Stěžovatelé k námitce nevěrohodnosti policistů odkázali na rozsudek zdejšího soudu č. j. 7 As 83/2010 – 63, ze dne 17. 6. 2011, ze kterého citovali následující pasáž: „*Lze policistu považovat za nestranného svědka tehdy, není-li žádným způsobem motivován, ať již negativně či pozitivně, aby jeho svědectví vedlo k určitému výsledku daného řízení. To např. znamená, že pochybnost o nestrannosti policisty jako svědka může vzniknout tehdy, je-li policista hodnocen, a to přímo nebo nepřímo, skrytě či oficiálně, podle toho, s jakou úspěšností se mu daří dosahovat postihu jednotlivců za přestupky nebo jiná protiprávní jednání. Je-li tedy chválen či odměňován v případě, že se mu daří zjistit a odhalit vysoký či nadprůměrný počet přestupků, anebo je naopak kritizován či penalizován, nedaří-li se mu to.*“ Nutno konstatovat, že v rozsudku, na který stěžovatelé odkázali, řešil soud věc skutkově odlišnou od nyní projednávaného případu; při kontrole v souvislosti s údajným telefonováním za jízdy projeví policisté nezvyklou horlivost hraničící se šikanou a věrohodnost policistů mohla být v tomto případě zpochybněna i s ohledem na způsob jejich odměňování. V projednávané věci však nevystala jakákoliv pochybnost o tom, že by měli být uvedení policisté motivováni z hlediska svého odměňování na usvědčení stěžovatelů ze spáchání přestupku a nejsou zde dány žádné okolnosti, které by svědčily o „horlivém“ či snad dokonce až šikanózním postupu policistů. Žádné takové skutečnosti stěžovatelé ani netvrdili a ze správního spisu neplynou, naopak z videozáznamu pořízeného stěžovatelem b) je zřejmé, že policisté jednali se stěžovatelem, resp. stěžovatelem a), korektně, trpělivě a bez známek arogance či šikany. Lze tedy uzavřít, že námitka týkající se možné motivace zasahujících policistů na postižení stěžovatelů za přestupek není v projednávané věci způsobila zpochybnit věrohodnost jejich svědeckých výpovědí.

Stěžovatelé dále zpochybnili věrohodnost policistů K. a Č. poukazem na „určité rozpory“ v jejich výpovědích. Tuto námitku posoudil Nejvyšší správní soud jako nedůvodnou.

Námitkou rozporů ve výpovědích policistů se v napadeném rozsudku zabýval krajský soud. Svědecké výpovědi policistů K. a Č. byly rozhodujícím podkladem pro rozhodnutí, proto se krajský soud soustředil na otázku přípustnosti jejich výpovědí a posuzoval jejich věrohodnost

a neopomněl rovněž namítané rozpory ve výpovědích. K nim konstatoval, že jde o nepodstatné nesrovnalosti, pro které nelze dovést nevěrohodnost výpovědí, které se v podstatných rysech shodují.

Nejvyšší správní soud předesílá, že podle vlastní ustálené judikatury rozpory ve výpovědích policistů samy o sobě (nejsou-li zjištěny též jiné skutečnosti svědčící o zájmu policistů na určitém výsledku správního řízení) jsou sice způsobilé otrástit věrohodností policistů jako svědků, musí se však jednat o rozpory vážného rázu, nikoliv nepodstatné detaily, u nichž lze odlišnosti ve výpovědích vysvětlit reálnými omezeními lidské paměti a časovým odstupem od sledovaných událostí (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 9. 2013, č. j. 6 As 27/2013 - 49 nebo rozsudek ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 - 27.) Porovnáním výpovědí policistů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem namítané detaily, ve kterých se měli policisté rozcházet, a to ohledně místa, kde přesně stěžovatelé stáli, okének služebního vozidla a obsahu pokřikování stěžovatelů, nepředstavují zásadní rozpory ve smyslu protichůdných tvrzení. Ohledně okének ve služebním vozidle Nejvyšší správní soud žádný rozpor neshledává, neboť nrap. K. uvedl, že byla zavřená, a nrap. Č. vypověděla, že si nevzpomíná, předpokládala však, že byla zavřená. Podobně tomu bylo u otázky ohledně místa, kde obvinění stáli, ke které nrap. Č. uvedla: „*Místo bylo kousek pod budovou bývalé cizinecké policie na levé straně při naší jízdě směrem ulicí Rýnovická směrem nahoru*“ a nrap. K. uvedl: „*ul. Rýnovická, domnívám se, že to bylo pod ulicí Riegrova, je tam ve směru dolů ulicí Rýnovická autobusová zastávka, musel bych se jít na místo podívat, v současné chvíli si již přesně nevybavuji*“. Podle názoru Nejvyššího správního soudu uvedené výpovědi nejsou ve vzájemném rozporu. Pokud jde o křik stěžovatelů, Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že je podstatné, že oba policisté se shodli na tom, že se jednalo o křik natolik intenzivní, aby rušil noční klid, a pokud nebyli schopni přesně reprodukovat, co stěžovatelé křičeli, je to pochopitelné, i s ohledem na časový odstup. Z obsahu správního spisu vyplývá, že výpovědi policistů jsou konzistentní, netrpí žádnými nedostatky a rozpory, které by zakládaly důvodné obavy o jejich nestrannost. Oba policisté se jasně shodli na stěžejních skutečnostech, které jsou pro posouzení věci klíčové a namítané rozpory v jejich výpovědích, pokud je vůbec lze shledat, nejsou relevantní.

Podle protokolu o ústním jednání konaném dne 20. 1. 2015 vypověděla nrap. Č., že se dva muži motali po ulici Rýnovická, a svědek nrap. K. uvedl, že z místa na ulici Rýnovická viděli dvě osoby, jak jdou středem vozovky směrem dolů z kopce a podle pohybů a chování bylo zřetelné, že jsou pod vlivem alkoholu. S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že skutkový závěr krajského soudu, že se stěžovatelé „*motali po ulici*“, má oporu ve spise a není s ním v rozporu.

Stěžovatelé dále namítli, že jejich údajné pokřikování nebylo způsobilé porušit nebo ohrozit občanské soužití a veřejný pořádek a nelze jej po stránce materiální považovat za přestupek. Odkazují přitom na rozhodnutí zdejšího soudu č. j. 5 As 104/2008 - 45, ze dne 14. 12. 2009. Na uvedené rozhodnutí zdejšího soudu č. j. 5 As 104/2008 - 45 přitom poukazují nejen stěžovatelé, ale i krajský soud v napadeném rozsudku. Zmíněné rozhodnutí se týkalo překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy v obci a Nejvyšší správní soud v něm dospěl k závěru, že v zásadě platí, že v případě přestupků je jejich materiální stránka dána již samotným naplněním skutkové podstaty přestupku, ledaže by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl. Okolnostmi, jež v daném případě snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti, jsou podle stěžovatelů absence následku způsobeného jednáním stěžovatelů a dosavadní bezúhonnost obou stěžovatelů.

Pokud jde o následky jednání, poukazují stěžovatelé stejně jako v žalobě na skutečnost, že na ulici nebyly přítomny další osoby, nenacházela se tam žádná auta, proto stěžovatelé nemohli

pokračování

nikoho reálně rušit, k uvedenému dodali, že nebyla zaznamenána žádná stížnost na jejich chování. Dále argumentují tím, že policisté proti nim nezakročili hned, ale až poté, co otočili služební vozidlo a vrátili se ke stěžovatelům, což svědčí o tom, že situace nebyla kritická, nebezpečná a vyžadující okamžitý zásah.

K uvedenému zdejší soud uvádí, že za rušení nočního klidu jsou považovány např. hlasité hlasové projevy či hlasitá reprodukováná či živá hudba, tzn. projevy, které jsou v době nočního klidu způsobitelné porušit nebo ohrozit občanské soužití a veřejný pořádek. Z uvedeného je zřejmé, že pokud jde o míru závažnosti, nepůjde typicky o jednání navozující kritické a nebezpečné situace a vyžadující okamžitý zásah, naopak půjde spíše o situace řešené na místě např. domluvou či blokovou pokutou. Jak uvedla ve výpovědi svědkyně Č., před provedením kontroly stěžovatelů vozidlo nejprve otočili, aby „*nestáli v protisměru*“, a vraceli se ke stěžovatelům, přitom navíc mohli sledovat jejich chování; takto postupují v řadě případů. Za takového stavu nelze z postupu policie usuzovat, že se stěžovatelé nedopouštěli rušení nočního klidu. Nejvyšší správní soud rovněž souhlasí s krajským soudem, že nebylo zapotřebí, aby si na rušení nočního klidu aktivně stěžovaly konkrétní osoby. Ze spisové dokumentace vyplývá, že k přestupku došlo v obydlené lokalitě ve 2:10 hod, byl proto zcela logický a důvodný závěr policistů, že projevy stěžovatelů mohou rušit noční klid, a absence konkrétních stížností či dokonce podnětů policii není z tohoto pohledu relevantní.

Pokud jde o bezúhonnost stěžovatelů, nejedná se o okolnost, která by mohla být v daném případě rušení nočního klidu zohledněna jako okolnost, která snižuje nebezpečnost jednání stěžovatelů, k takové okolnosti lze přihlídnout při ukládání sankce, což se v dané věci stalo.

K námitce ohledně přestupku, kterého se měl stěžovatel a) dopustit odmítnutím výzvy k prokázání totožnosti, uvádí Nejvyšší správní soud následující.

Jak již bylo uvedeno výše, stěžovatelé se neztotožnili se závěrem krajského soudu ohledně zákonnosti výzvy k prokázání totožnosti podle § 63 zákona o policii, kterou naopak považovali za nezákonnou a postup policistů za nepřiměřený. Dovolávají se přitom videozáznamu, který na místě přestupku pořídil v době zákroku policistů stěžovatel b). Tato námitka je nedůvodná.

Nejvyšší správní soud se shoduje s krajským soudem, že zákonné podmínky pro uplatnění výzvy k prokázání totožnosti byly naplněny. Ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatel a) byl vyzván k prokázání totožnosti v souvislosti s podezřením ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku; byl upozorněn na to, že je podezřelý z přestupku proti veřejnému pořádku, že měl rušit noční klid; výzvě k prokázání totožnosti nebyl ochoten vyhovět. Odvolávají-li se stěžovatelé na pořízený videozáznam, pak Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že se nejedná o plnohodnotný důkaz, neboť záznam zachycuje jen část zákroku policistů, ovšem nutno podotknout, že i z této kusé nahrávky je zřejmé, že v čase 00:57 záznamu stěžovatel a) říká směrem k policistům: „*Vy jste mně řek, že jsem rušil noční klid*“. Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené a na obsah spisového materiálu shodně s krajským soudem uzavírá, že policisté postupovali při učinění výzvy k prokázání totožnosti stěžovatele a) zákonným způsobem.

Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnou rovněž námitku krácení práva na obhajobu a procesních práv stěžovatelů v přestupkovém řízení. Stěžovatelé opakovaně, a do značné míry obdobně jako v odvolání a v žalobě, namítají procesní pochybení správního orgánu prvního stupně, který nevyhověl žádosti zástupce stěžovatelů Mgr. D. o odročení ústního jednání z důvodu kolize s dříve nařízeným hlavním líčením. Stěžovatelé poukazují na to, že o odročení ústního jednání bylo požádáno bezodkladně, jednalo se o první žádost a o první ústní jednání ve věci, které bylo pro nedostavení se jednoho ze svědků stejně odročeno.

Žádost právního zástupce o odročení jednání byla včasná a doložená předvoláním ke kolidujícímu hlavnímu líčení, ale k požadavkům náležitě omluvy však patří i nutnost sdělit důvody, proč nebylo možno řešit kolizi nařízených jednání substitucí. V rozsudku ze dne 30. 4. 2014, č. j. 8 As 107/2013 - 46, Nejvyšší správní soud požadoval, aby advokát v omluvě, ve které poukázal na kolizi termínů jednání, „*vysvětlil a prokázal, z jakých konkrétních důvodů nebylo možné zastupování klienta vyřešit prostřednictvím substitute, případně jiným způsobem*“. Obdobné požadavky vyplývají i z judikatury Nejvyššího soudu; k tomu srov. usnesení ze dne 22. 5. 2002, sp. zn. 29 Cdo 3063/2000, z jehož odůvodnění citují stěžovatelé v kasační stížnosti (pozn. stěžovatelé uvedli nesprávně, že citují z rozhodnutí zdejšího soudu č. j. 4 As 128/2014 - 26, v jehož odůvodnění však bylo citováno z usnesení sp. zn. 29 Cdo 3063/2000). Jelikož je substitute běžný způsob, jak vyřešit kolizi termínů jednání, měl by advokát ozřejmit, proč ji nebylo možno využít. Jen tak totiž může správní orgán posoudit, zda je kolize jednání pro omluvu důležitým důvodem. O důležitý důvod by se nejednalo tehdy, když by substituci nic nebránilo, a advokát by přesto nevyvinul snahu o její zajištění. V žádosti o odročení ústního jednání ze dne 2. 1. 2015 zástupce stěžovatelů nepopsal důvody, proč kolizi termínů jednání nebylo možno řešit pomocí substitute, a správní orgán proto nepochybil, jestliže žádosti nevyhověl.

Námítka, že úředník magistrátu odmítl jednání odročit dříve, než bylo možné mu předložit předvolání ke koliznímu jednání, nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem, proto k ní Nejvyšší správní soud nepřihlížel. Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že skutečnost, že zmocněnkyně stěžovatelů předkládala u ústního jednání předvolání ke koliznímu jednání, resp. že nebylo možno předvolání předložit, byť poté, co úředník magistrátu odmítl jednání odročit, není v protokolu o ústním jednání zaznamenána. Nadto ani předložení předvolání by nezměnilo nic na skutečnosti, že žádost o odročení jednání učiněná až v průběhu ústního jednání nebyla včasná a správní orgán neměl povinnost takovou omluvu akceptovat. Za tohoto stavu věci nemohou stěžovatelé s úspěchem tvrdit, že jim bylo odepřeno právo na právní pomoc a porušena procesní práva.

Oba stěžovatelé v kasační stížnosti napadají rozsudek krajského soudu v celém rozsahu, ačkoliv výrokem I. byla zamítnuta žaloba stěžovatele a) proti rozhodnutí žalovaného a výrokem II. krajský soud zamítl žalobu stěžovatele b) proti rozhodnutí žalovaného. Aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti má stěžovatel a) proto jen proti výroku I. rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba, a proti výroku III. o nákladech řízení, nikoli však proti výroku II. napadeného rozsudku. A naopak stěžovatel b) má aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti proti výroku II. a III. rozsudku krajského soudu, nikoli též proti výroku I. Je tomu tak proto, že ve správním soudnictví je poskytována ochrana veřejným subjektivním právům konkrétního subjektu, a tento se může žalobou domáhat ochrany práv toliko vlastních, nikoli cizích; kasační stížnost konkrétního účastníka je proto přípustná jen proti rozhodnutí krajského soudu v té části (proti tomu výroku), která se jej týká.

Z uvedených formálně procesních důvodů Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost stěžovatele a) proti výroku I. a III. zamítl jako nedůvodnou (výrok I. tohoto rozsudku) a proti výroku II. rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba žalobce b) odmítl podle § 109 odst. 1 ve spojení s § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou (výrok II. tohoto rozsudku). Z těchto důvodů soud zamítl kasační stížnost podanou žalobcem b) proti výroku II. a III. rozsudku krajského soudu (výrok III. tohoto rozsudku) a kasační stížnost proti výroku I. odmítl (výrok IV. tohoto rozsudku).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 a 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení; v případě odmítnutí žaloby nemá právo na náhradu nákladů řízení

pokračování

žádný z účastníků; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady přesahující běžnou správní činnost nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu